

Forfatter: Lind, Peter Engel

Titel: BREV TIL: Mors Sogn valgmenighed FRA: Lind, Peter Engel (1883-01-26)

Citation: Lind, Peter Engel: "BREV TIL: Mors Sogn valgmenighed FRA: Lind, Peter Engel (1883-01-26)", i *Min Afsked som Valgmenighedspræst paa Mors, belyst navnlig ved tjenstlige Breve*, Konrad Jørgensens Forlag., s. 57. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002258082-000-shoot-L0022580820000051.pdf> (tilgået 22. juli 2024)

Anvendt udgave: Min Afsked som Valgmenighedspræst paa Mors, belyst navnlig ved tjenstlige Breve

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Lind, Peter Engel, *Min Afsked som Valgmenighedspræst paa Mors, belyst navnlig ved tjenstlige Breve,*

1882, d. 26. Januar, fra Biskoppen til Menighedens Medlemmer:

„I Følge Skrivelse fra Kirkeministeriet af 23. d. M. har Hr. R. Lund mistet den kongelige Stadfæstelse af hans Stilling som Præst for Valgmenigheden i Øster Jølby med flere Sogne paa Morsø og i Thy.

„Grunden dertil er, at han har brudt sit Ordinationsløfte, ved hvilket han helligt havde forpligtet sig til at iagttage de kirkelige Skikke og i intet overtræde de kirkelige Forskrifter.

„Han har mod Kirkens Forskrifter taget Konfirmationer til Alters umiddelbart efter Konfirmationen, og han har taget dem til Alters uden Tilsigelse af Syndernes Forladelse under Haandspaalægning. Han har, naar Kommunikanter ønskede s. 58det, uddelt Nadverens Sakramente uden Skriftemaal og Absolution. Han har begjæret Tilladelse til at meddele Nadverens Sakramente til et tolv Aars Pigebarn, der ikke var sygt, og da den ikke kunde gives ham, alligevel opfyldt hendes Ønske.

„Man er gaaet eftergivende og skaansomt frem imod ham. Han fik Tilladelse til at tage de Konfirmationer, der bo langt fra Kirken, til Alters paa Konfirmationsdagen, først paa den Betingelse, at der skulde være en Times Ophold imellem de to Handlinger, og derpaa, da han begjærede det, uden denne Betingelse. Han blev opfordret til at lade dem, der vil kommunikere uden forudgaaet Skriftemaal og Absolution, indgive Andragende derom, i det man tilkjendegav ham, at et saadant formodentlig vilde blive bevilget. Og hvad den sidstnævnte Forseelse angaar, gaves der ham Valget imellem at betale en Mulkt eller underkaste sig en Provsteret.

„Men Eftergivenheden og Skaansomheden nyttede intet. For ikke længe siden har han begjært Tilladelse til at meddele et Pigebarn paa 13½ Aar Nadverens Sakramente; og da man tilbød ham at ansøge Kirkeministeriet om Tilladelse til, at han konfirmerede hende og tog hende til Alters paa samme Dag, agtede han ikke derpaa og opfyldte egenmægtigt hendes Ønske.

„Det er da klart, at han har brudt sit Ordinations-Løfte, og at han ikke vil holde det.

„Hans Majestæt Kongen har derfor den 20. d. M. i Henhold til Lov af 15. Maj 1868 frataget ham den Stilling, han selv for længe siden burde have opgivet, og han er ikke længere Præst i den danske Folkekirke. De præstelige Handlinger, han som afskediget maatte ville foretage, have i retslig Forstand ingen Gyldighed; han kan altsaa ikke konfirmere og ikke udføre Ægteskabs-Vielser.

„Det er min Skyldighed, hvor lidet end min Stemme maatte høres, at formane Medlemmerne af Valgmenigheden paa Morsø og i Thy til at søge sig en anden Præst. Dersom de slutte sig til Hr R. Lund som deres Præst, danne de med ham ikke længere et Led af Folkekirken, men et Parti uden for Folkekirken, om hvis Anerkjendelse af Staten der for det første næppe vil blive Tale. Og Partiet kan blive til en Sekt, ensidig og hovmodig, vildfarende og fanatisk.

„Derfor bevare dem Kirkens Herre! Han give alle dem, der tro paa ham, at enes i Kjærlighed, paa lovlige Maade at tilstræbe de Forandringer i den kirkelige Lovgivning, vi maatte s. 59finde rigtige, og vente taalmodig, til de opnaaes. Det gaar langsomt dermed, fordi Grundlovens § 75 endnu ikke er opfyldt; men vi have Ordet og Sakramenterne, vi kunne vente.

Jeg beklager mig ikke over den kongelige Kjendelse af 20 Januar. Det har tit, om end under megen Uro, staaet for mig, at det under de nuværende Forhold vilde blive nødvendigt, jeg løstes fra min Stilling som anerkjendt Præst i Valgmenigheden. Og det er sket mig netop efter 25 Aars Præste-Tjeneste.

Men jeg skal slutte med nogle Bemærkninger om Biskop Linds aabne Brev, som han, saa vidt muligt, har tilsendt alle Valgmenighedens Medlemmer, og den haarde Dom, han deri fælder over mig. Han har frakjendt mig al god Vilje lige over for de Forpligtelser, jeg ved mit Præsteløfte har overtaget. Jeg skal ikke til Gjengjæld betvivle Sandheden af den Agtelse, han indtil for kort siden har forsikret mig om, eller hans personlige Velvilje lige over for mig og min Gjerning. Den vilde jeg selv nu gjerne bevare Taknemmeligheden for. Men hans Dom kan ikke begrundes, som om al Billighed og Eftergivenhed havde været paa hans og de folkekirkelige Myndigheders Side. Det skal blandt andet ikke glemmes, at vort hele Misforhold til disse begyndte, da Provst Cederfeld de Simonsen modtog en uvedkommendes Meddelelse om et Forhold hos os, Konfirmationens Forbindelse med de unges første Altergang, og med Biskoppens fulde Bifald ledede dette Spørgsmaal videre, heller ikke at selve Biskoppen klagede til højere Myndigheder over Foreningen til én Handling af Daabsbekræftelsen og Tilsigelsen af Syndernes Forladelse til de unge. Det er denne Begyndelse, der har ført os ind paa, at vi nødvendigt aabent maatte vedkjende os de Afvigelser fra gjældende folkekirkelige Bestemmelser, vi for vor Samvittigheds Skyld mente at maatte foretage. Jeg tør ikke tvivle om, at Biskoppen ogsaa ved den s. 60øvrige Begrundelse at Dommen over mig har haft den Hensigt at oplyse mit Forhold klart. Men de, der har gennemgaaet foranstaaende Brevveksling vil vide, at jeg ikke har søgt Biskoppens Tilladelse til at tage et tolv Aars Drengbarn *) til Alters, men kun ønske at høre hans Mening derom (Brev af 17. Januar 1882). Og jeg har heller ikke ansøgt Biskoppen om at tage et 13½ Aars Pigebarn til Alters; men bestemt udtalt, at jeg havde lovet at gjøre det til en aftalt Tid, og udtrykkelig

skrev dette „som en ærbødig og kjærlig Meddelelse om mit Forsæt“, som jeg saa gjerne vilde have godkjendt eller stillet uden Anerkjendelse (Brev af 28. Oktober 1882). Det ser næsten ogsaa ud, som om jeg ikke havde villet fremme det Andragende, nogle af mine Venner efter Biskoppens Raad indgav til Ministeriet om Frihed for at modtage den saakaldte Absolution som Betingelse for Adgangen til Nadverbordet. Det har bedrøvet mig meget, at Biskoppen viste den Sag fra sig til Ministeriet. Jeg fandt det saare svært, at et Samvittighedsforhold skulde opredes i tjenstlige Skrivelser, der skulde meddeles dette. Men jeg har fremsendt deres Andragende og nærmere Fremstilling, støttet af de Grunde, der havde ledet mig selv til ikke at turde nægte noget Kristenmenneske Adgang til Nadverbordet, fordi han ikke havde modtaget den særlige Tilsigelse af Syndernes Forladelse.

Biskoppen har bebrejdet mig, at jeg ikke for længe siden har fratraadt min Stilling; men han har ikke oplyst, at jeg saa ofte mildt og ærbødigst har skildret ham min Villighed dertil, om det maatte findes tjenligt, og han har ingen Vejledning givet mig i den Henseende.

Det hele har han dog samlet i den haarde Dom, at jeg har brudt mit Ordinationsløfte og ikke vil**) holde det.

s. 61 Véd da nogen anden, end den Gud, der kjender mit Hjærte, hvad jeg har villet, lige over for et Løfte, jeg har gjort for hans Aasyn? Men Biskoppen véd, at jeg oftere har udtalt, at jeg, ogsaa efter mit Præsteløfte, først var bundet i Kjærlighed til Herrens Ord og Anordning. Han véd ogsaa, at jeg ikke har taget det let lige over for de menneskelige Ordninger i Folkekirken; thi ogsaa for ham har jeg bekendt, at jeg for ærligt at overholde et Paalæg i Forbindelse med en Tilladelse, jeg havde faaet, har medtaget en Skik, jeg ikke ret vel efter min Samvittigheds Bydende lige over for Herrens Ordning turde overholde, og at jeg har været anfægtet for den Sags Skyld. Og det er desværre ikke den eneste Gang, jeg har staaet saaledes beknyttet.

Jeg tror, at gode danske Mennesker og kristne Venner i Nutid og Eftertid vil dømmе noget anderledes i den Sag. Og det er til dem, jeg har vendt mig med disse Oplysninger.

Jeg har under min Gjerning her gjerne villet tjene Menigheden efter Vorherres Ordning ogsaa ved det Bord, hvor han byder alle sine Venner Kjærlighedsgaven. Og jeg har aabent vedkjendt mig lige over for min menneskelige Øvrighed, hvad jeg for den Sags Skyld troede at maatte gjøre. Udfaldet deraf er, som det plejer at ske, kommet under noget andre Former, end jeg havde tænkt, men vel nok saaledes, som Gud Fader saa, det var mig og mine Venner tjenligt.

Og kunde just dette Udfald virke med til, at milde og sandhedskjærlige danske Mennesker bedre kunde se og enes om, hvor paatrængende nødvendigt det er, at Herrens Menighed kan være fri for Tjenere, der bindes ved højtidelige Løfter, der kan lægge saadanne Byrder paa Samvittigheden, da er disse Tidens Pinagtighed ikke forgjæves gennemlevet.